

RANI CHANNAMMA UNIVERSITY

BELAGAVI

THE COURSE STRUCTURE & SYLLABUS OF UNDER GRADUATE

BACHELOR OF ARTS

MARATHI

1ST TO 6TH Semesters

w.e.f.

**Academic Year 2020-21 and Onwards
Under**

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

INSTRUCTIONS

1. Syllabus Prescribed for B.A. is applicable to B.S.W.

COURSES

AECC : Ability Enhancement Compulsory Course

DSC : Discipline Specific Course

DSE : Discipline Specific Elective

SEC : Skill Enhancement Course

COURSE PATTERNS, SCHEME OF EXAMINATION AND CREDITS

B.A. /B.S.W.Programme

Sem	Course	Title of the Paper	Paper	Teaching Hours per week	Duration of Exam (Hrs)	Marks			Credits
						IA	Exam	Total	
I									
	DSC	संस्कारवादी वाङ्मय	1 T	5	3	20	80	100	3
II									
	DSC	वाङ्मयप्रकार : बालवाङ्मय	1 T	5	3	20	80	100	3
III									
	DSC	मराठी निवडक प्राचीन वाङ्मयाची ओळख	1 T	5	3	20	80	100	3
	SEC	जाहिरात लेखन	1 T	2	2	10	40	50	2
IV									
	DSC	भाषांतरकला	1 T	5	3	20	80	100	3
	SEC	श्राव्य माध्यमांसाठी लेखन कौशल्य	1 T	2	2	10	40	50	2
V	DSE 1	काव्यशास्त्र आणि समीक्षा	1 T	4	3	20	80	100	4
	DSE 2 – A Or DSE 2 - B	चरित्र –आत्मचरित्र Or लोकसाहित्य	1 T	4	3	20	80	100	4
	SEC	संवाद कौशल्य व वक्तृत्व कला	1 T	2	2	10	40	50	2
VI	DSE 1	सर्जनशील लेखन	1 T	4	3	20	80	100	4
	DSE 2 – A Or DSE 2 – B	प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्य Or प्रवासवर्णन	1 T	4	3	20	80	100	4
		सभाशास्त्र	1 T	2	2	10	40	50	2
	SEC								

*T- Theory

DSC

Questions paper pattern and Distribution of Marks = (Text 60 marks + others 20 =80)

Q - 1 Objectives type Question (Eight out of twelve) 8x2

Q - 2 Essay type question (one out of three)1x16

Q – 3 Short Answers (Two out of four) 2x8

Q - 4 Short notes on Practical (Two out of four) 2x8

Q – 5 Reference to context (Two our of four) 2x8

DSE –

Questions paper pattern and Distribution of Marks = (Text 60 marks + others 20 =80)

Total Five Questions Out of Eight (Carry Equal Marks = 5x16)

The Eighth Question will be on short Notes (Two Out of Four)2x8

SEC –

Question paper pattern and Distribution of Marks =

Scheme of Examination : SEC

Teaching Hours : Per Week Two Hours - Total Marks: 50

a) Internal Assessment 10 marks

b) One question paper carrying 40 marks and of 2 hours duration

Four questions carrying 10 marks each

Q- 1 Short Answers (Two out of four) 2x10=20

Q-2 Short Notes (Two out of Four)2x10=20

B.A. /B.S.W.Programme

Semester 1 (2020-21 onwards)

AECC (Ability Enhancement Compulsory Course)

Title of the Paper : विनोदी वाङ्मय (निवडक विनोदी कथा)

Units :

1. विनोदाची संकल्पना व स्वरूप : निवडक कथांच्या संदर्भातून
2. विनोदाचे जीवनातील महत्त्व : निवडक कथांच्या संदर्भातून
3. हास्यविनोद आणि आरोग्य : निवडक कथांच्या संदर्भातून
4. सकारात्मक दृष्टिकोण : निवडक कथांच्या संदर्भातून
5. विद्यार्थ्यांमधील विनोद वृत्तीचे पोषण : निवडक कथांच्या संदर्भातून

Prescribed Texts : अभ्यासक्रम – निवडक विनोदी कथा

1. द. मा. मिरासदार - माझ्या बापाची पेंड, भिमूच्या कोंबड्या, झोप
2. शंकर पाटील - धिंड, मीटिंग, तक्रार
3. गंगाधर गाडगीळ - बंडू आणि अमेरिकेची कान उघडणी
4. पु. ल. देशपांडे – म्हैस

कार्यानुभव /Practical 1. विनोदी कथा कथन आणि लेखन 2. चुटके सांगणे 3. घडलेले विनोदी प्रसंग सांगणे आणि लिहिणे

Reference Books :

साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार	सं. श्री. पु. भागवत आणि इतर	मौज प्रकाशन, मुंबई
लघुकथा लेखन: तंत्र आणि मंत्र	ना. सी. फडके	श्रीविद्या प्रकाशन
मराठी कथा रूप आणि परिसर	म. द. हातकणंगलेकर	लीलावती प्रकाशन
मराठी विनोदी कथा (प्रस्तावना)	सं. द. ता. भोसले	लीलावती प्रकाशन
मराठीतील कथारूपे	परां. रा. ग. जाधव	स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
मराठी कथेची स्थितीगती	अंजली सोमण	प्रतिमा प्रकाशन, पुणे

DSC (Discipline Specific Course)

Title of the Paper : संस्कारवादी वाङ्मय

Units :

1. चिरंतन जीवनमूल्यांचा परिचय आणि श्यामच्या आईचे चित्र
2. कौटुंबिक नातेसंबंधातील पावित्र्य आणि श्यामची आई ही कादंबरी
3. समाजशील वृत्ती – विकास आणि लेखक साने गुरुजी
4. नीतिशिक्षण आणि कादंबरीची आशयसूत्रे
5. भारतीय संस्कृती व आई : कादंबरीचे प्रभाव क्षेत्र

Prescribed Texts : श्यामची आई- लेखक साने गुरुजी

कार्यानुभव / Practical -

1. श्यामची आई मधील प्रसंगांचे सादरीकरण
2. सभोवतालातील कौटुंबिक वातावरणाचे निरीक्षण व लेखन
3. श्यामची आई चित्रपटावर चर्चा

Reference Books :

साने गुरुजी पुनर्मूल्यांकन	सं. भालचंद्र नेमाडे	साहित्य अकादमी, दिल्ली, १९९९
मराठी कादंबरीचा इतिहास	डॉ. चंद्रकांत बांदिवडेकर	मीहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
साने गुरुजींची जीवनगाथा	राजा मंगळवेढेकर	साधना प्रकाशन
निवडक साने गुरुजी	प्रा. रा. ग. जाधव	कॉटिनेंटल प्रकाशन
संवाद रूप श्यामची आई	मु. ब. शाह	पूज्य साने गुरुजी संस्कार केंद्र, जळगाव

B.A. /B.S.W.Programme : Semester II (2020-21 onwards...)

AECC (Ability Enhancement Compulsory Course)

Title of the Paper : निवडक कविता

Units :

1. कवितेचे स्वरूप निवडक कवितांच्या आधारे
2. मराठी कवितेची व्याप्ती
3. भाषिक लय व आविष्कार निवडक कवितांच्या आधारे
4. कवितांचे विविध प्रकार निवडक कवितांच्या आधारे
5. भावनिकता व वैचारिकता यांचे स्वरूप : प्रामुख्याने इंदिरा संत, विंदा व नारायण सुर्वे

Prescribed Texts : ५०० कविता निवड कुसुमाग्रज (मधील निवडक कविता)

१. पाखरा! येशिल का परतून ? - ना. वा. टिळक २. स्फूर्ती - केशवसुत ३. नाववधू प्रिया मी - भा. रा. तांबे ४. कसले काय म्हणू नही - बहिणाबाई चौधरी ५. सागरास - वि. दा. सावरकर ६. प्रेम आणि मरण - गोविंदाग्रज ७. फुलराणी - बालकवी ८. भलरी - गिरीश ९. प्रेमाचा गुलकंद - प्र. के. अत्रे १०. न्हालेल्या जणू गर्भवतीच्या - बा. सी. मर्ढेकर ११. क्रांतीचा जयजयकार - कुसुमाग्रज १२. कुब्जा - इंदिरा संत १३. घेता - विंदा करंदीकर १४. कार्ल मार्क्स - नारायण सुर्वे १५. ये रे घना, ये रे घना - आरती प्रभू

कार्यानुभव / Practical - १. कवितांचे पाठांतर करून काव्यवाचन आयोजित करा.
२. लयपूर्ण वाक्ये तयार करा.
३. तुम्ही वाचलेल्या अलीकडील कवींच्या कवितांचा संग्रह करा.
४. चित्रपटातील गाणी झालेल्या कवितांचे संकलन करा. (बहिणाबाई चौधरी, शांता शेळके इ.)

Reference Books :

काव्याची भूषणे	म.वा. धोंड	पद्मगंध प्रकाशन, पुणे
मराठी कविता आणि आधुनिकता	यशवंत मनोहर	सुगावा प्रकाशन, औरंगाबाद
कविता: संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा	वसंत पाटणकर,	मुंबई विद्यापीठ व अनुभव प्रकाशन, १९९५
कवितेविषयी	वसंत आबाजी डहाके	स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद, १९९९

DSC (Discipline Specific Course)

Title of the Paper : वाङ्मयप्रकार : बालवाङ्मय

Units :

1. बालमानसशास्त्र आणि जंगल खजिना...
2. जंगल खजिन्याचा शोध मधील बालकांचे जग
3. बालवाङ्मयाचे स्वरूप आणि सलीम मुल्ला यांचा प्रयत्न
4. जंगल खजिन्याचा शोध मधील आशय सूत्रे
5. बाल वाङ्मयाची सद्यःस्थिती आणि जंगल खजिन्याचा शोध

Prescribed Texts : जंगल खजिन्याचा शोध - लेखक सलीम सरदार मुल्ला, दर्या प्रकाशन, पुणे

कार्यानुभव / Practical -

1. बाल वाङ्मयाचे लेखन
2. बाल वाङ्मयाचे सादरीकरण
3. बालगीतांचे संकलन

Reference Books:

बालसाहित्य आकलन आणि समीक्षा	सं. संगीता म्हैसकर, कविता महाजन आणि संगीता माळी	अथर्व पब्लिकेशन, जळगाव
मराठी समीक्षेची सद्यस्थिती	वसंत आबाजी डहाके (यातील काही लेख)	पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
* बालसाहित्याची रूपरेषा	मालती दांडेकर	मराठी ग्रंथ संग्रहालय, मुंबई

B.A / B.S.W PROGRAMME : Semester III (2021-22 onwards...)

AECC (Ability Enhancement Compulsory Course)

Title of the Paper : वाङ्मयप्रकार – नाटक

Units :

1. नाटकाचे स्वरूप : कोण म्हणतं टक्का दिलाची संहिता
2. संहिता आणि नाट्य प्रयोगाचे स्वरूप – कोण म्हणतं टक्का दिला च्या संदर्भातून
3. कोण म्हणतं टक्का दिला या नाटकाचा आशय व व्यक्तिरेखा
4. कोण म्हणतं टक्का दिला मधील संवाद व शैली
5. कोण म्हणतं टक्का दिला या नाटकाचे कथन

Prescribed Texts : कोण म्हणतं टक्का दिला – लेखक संजय पवार, नीलकंठ प्रकाशन, पुणे

कार्यानुभव /Practical - 1. प्रसंग सादरीकरण , 2. अभिवाचन आणि संवाद लेखन 3. अभिनय

Reference Books :

मराठी नाट्यसमीक्षेचा इतिहास	चंद्रकांत धांडे	परिमल प्रकाशन, औरंगाबाद
नाटक रंगाविष्कार आणि रंगास्वाद	कुलकर्णी द. भि. ,	पद्मगंध प्रकाशन, पुणे
नाट्य समीक्षा: काही दृष्टिकोण	वि. भा. देशपांडे	मेहता पब्लिशिंग, पुणे
मराठी रंगभूमीची १२५ वर्षे : नाट्यविषयक ठळक तोंदी	मु. श्री. कानडे	स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाउस, पुणे, २०१०
भारतीय रंगभूमी	आद्य रंगाचार्य	नेशनल बुक ट्रस्ट , दिल्ली
खेळ नाटकाचा	राजीव नाईक	मौज प्रकाशन, मुंबई

DSC (Discipline Specific Course)

Title of the Paper : मराठी निवडक प्राचीन वाङ्मयाची ओळख

Units :

1. प्राचीन कवितेचे आशय - विषय
2. प्राचीन कवींची ओळख - तत्कालीन समाज व संस्कृतीचे दर्शन
3. मराठी साहित्याने साकारलेली समाजनीती निवडक वेच्यांच्या आधारे
4. प्राचीन कवितेचे प्रकार : स्वरूप व वैशिष्ट्ये
5. कवयित्रींच्या रचनांची वैशिष्ट्ये

Prescribed Texts :

1. लीळा / दृष्टांत : रुभणेयाचा दृष्टांत, भिंगरुटीएचा दृष्टांत
2. अभंग : ज्ञानेश्वर : पैल तो गे काऊ कोकताहे, कानडावू विठ्ठलु कर्नाटकु
संत तुकाराम : वृक्षवल्ली आम्हा सोयरी, जे का रंजले गांजले
3. कीर्तनपर : नामदेव - ज्ञानदीप लावू जगी | नाचू कीर्तनाचे रंगी
4. मुंगी उडाली आकाशी - संत मुक्ताबाई,
संत जनाबाई - विठो माझा लेकरवाळा|संगे लेकरांचा मेळा|| ,
ये ग ये ग विठाबाई| माझे पंढरीचे आई||
5. भारुड : एकनाथ - विंचू चावला, रोडगा वाहीन तुला
6. फटका : अनंत फंदी - बिकट वाट वहिवाट नसावी
7. लावणी : रामजोशी - हटातटाने पटा रंगवुनी

कार्यान्भव / Practical -

1. अभंग गायन
2. भारुडांचे सादरीकरण
3. लोकगीतांचे संकलन

Reference Books :

महाराष्ट्र सारस्वत	वि. ल. भावे	पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग	ल. रा. नसिराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
पाच संत कवी	शं. गो. तुळपुळे	व्हीनस प्रकाशन, पुणे
संत जनाबाई आणि अन्य मध्ययुगीन कवयित्री यांची कविता	सं. विलास खोले	साहित्य अकादमी
प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास- खंड १ व २	अ. ना. देशपांडे	व्हीनस प्रकाशन, पुणे
संतांच्या आत्मकथा	रा. चिं. ढेरे	पुष्पक प्रकाशन, पुणे
प्राचीन साहित्याच्या अंतरंगात	डॉ. वि. भी. कोलते	
प्राचीन मराठी साहित्य संशोधन	वि. भी. कोलते	श्रीलेखनवाचन भांडार, पुणे

SEC (Skill Enhancement Course)

Title of the Paper : जाहिरात लेखन

Objectives / उद्दिष्ट्ये –

1. मराठीचा व्यावसायिक उपयोग
२. नवनवीन तंत्रज्ञानाशी परिचय
3. ज्ञानविस्तार

Units : / Topics –

1. जाहिरात : संकल्पना व महत्त्व
2. जाहिरातींचे प्रकार
3. दृक्श्राव्य माध्यमातील जाहिराती
4. जाहिरातींसाठी स्वर, शब्द, शिल्प व चित्रमध्यम

कार्यानुभव / Practical

1. विविध जाहिरातींचे संकलन
2. दिलेल्या विषयात जाहिरात बनवणे
3. जाहिरातपटाची निर्मिती

Reference Books :

व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नसिराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
भाषिक सर्जन आणि उपयोग.	राजन गवस, अरुण शिंदे, गोमटेश्वर पाटील	दर्या प्रकाशन, पुणे,
जाहिरातींचे जग	यशोदा भागवत	मौज प्रकाशन, मुंबई
व्यावहारिक मराठी	स्नेहल तावरे	स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
*जनसंवाद आणि जनमाध्यम:सैद्धांतिक संकल्पना	श्रीपाद जोशी	श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर
संवाद शास्त्र	श्रीपाद जोशी	संभव प्रकाशन, नागपूर

B.A. /B.S.W.Programme : Semester IV (2021-22 onwards...)

AECC (Ability Enhancement Compulsory Course)

Title of the Paper : प्रादेशिक वाङ्मय

Units :

1. प्रादेशिकतेचे स्पष्टीकरण कादंबरीच्या सहाय्याने
2. सारे प्रवासी घडीचे मधील संस्कृती दर्शन व वैशिष्ट्ये
3. सारे प्रवासी घडीचे मधील बोलीचे स्वरूप
4. कादंबरीतील चित्रित व्यक्तिरेखा
5. कादंबरीतील निसर्ग चित्रण

Prescribed Texts : सारे प्रवासी घडीचे – लेखक जयवंत दळवी, मेजिस्टिक प्रकाशन, मुंबई

कार्यानुभव /Practical - 1. कोळीगीतांचे संकलन व गायन , 2. निसर्ग वर्णन , 3. निसर्गाचे चित्रीकरण : चित्रफित अथवा चित्रकलेच्या माध्यमातून

Reference Books :

मराठी कादंबरीचा इतिहास	डॉ. चंद्रकांत बांदिवडेकर	मेहता पब्लिशिंग, पुणे
धार आणि काठ	डॉ. नरहर कुंदकर	देशमुख आणि कंपनी
मराठी कादंबरीतील प्रादेशिकता	डॉ. भास्कर शेळके	स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, सं. श्री. पु. भागवत व इतर	सं. श्री. पु. भागवत व इतर	मौज प्रकाशन, मुंबई
मराठी प्रादेशिक कादंबरी: तंत्र व स्वरूप	डॉ. मदन कुलकर्णी	विजय प्रकाशन, नागपूर
प्रादेशिक ग्रामीण साहित्य: समीक्षेची समीक्षा	रेखा जगनाळे	विजय प्रकाशन, नागपूर

DSC (Discipline Specific Course)

Title of the Paper : भाषांतरकला

Units :

1. विविध संस्कृतींची ओळख व अंदमानचे स्वप्न
2. साहित्यकृतीची मूळ भाषा व संस्कृती
3. अनुवादकाचे बहुभाषाप्रभुत्व आणि अंदमानचे स्वप्न
4. भाषांतराचे स्वरूप व प्रभाव अंदमानचे स्वप्न या पुस्तकाच्या आधारे

Prescribed Texts : अंदमानचे स्वप्न, लेखक रेहमत तरीकेरे, अनु. डॉ. अ. रा. यार्दी, अक्षरदीप प्रकाशन, कोल्हापूर

कार्यानुभव / Practical -

1. प्राचीन मराठीतून तुमच्या मराठीत भाषांतर करा. (दोन श्लोक – वामन पंडित, दोन आर्या – मोरोपंत, कोणत्याही बखरीतील एक प्रसंग)
2. इतर भाषेतील एक कथा मराठीत भाषांतरित करा.
3. सराव वहीत दररोज पाच मराठी वाक्ये लिहून त्यांचे इतर भाषांतून भाषांतर करा.

Reference Books :

पूरक वाचन - गोष्टी साणसांच्या	सुधा मूर्ती, अनु. लीना सोहोनी	मेहता पब्लिशिंग, पुणे, २००५
साहित्याच्या भाषांतरातील समस्या	दु. का. संत, रा. श्री. जोग	व्हीनस प्रकाशन
भाषांतर मीमांसेचे स्वरूप	भालचंद्र नेमाडे, लेख	नवभारत, ऑगस्ट, १९८३
भाषांतर मीमांसा	कल्याण काळे, अंजली सोमण	प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
भाषांतर आणि भाषा	त्रिलास सारंग	मौज प्रकाशन गृह, मुंबई

SEC (Skill Enhancement Course)

Title of the Paper : श्राव्य माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये

Units : / Topics

1. नभोवाणीचे स्वरूप व भेट
2. श्राव्य माध्यमांसाठी बातमी लेखन व सादरीकरण
3. मुलाखत
4. विशेष कार्यक्रमांचे लेखन – वाचन

Reference Books :

व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नसिराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
भाषिक सर्जन आणि उपयोजन.	राजन गवस, अरुण शिंदे, गोमटेश्वर पाटील	दर्या प्रकाशन, पुणे,
फिचर रायटिंग	प्रसन्नकुमार अकलूजकर	श्रीविद्या प्रकाशन
कवितेविषयी फिचर रायटिंग	वसंत आबाजी डहाके	स्वरूप प्रकाशन
व्यावहारिक मराठी	स्नेहल तावरे	स्नेहवर्धन, पुणे

B.A. / B.S.W.Programme : Semester V (2022-23 onwards...)

DSE 1 (Discipline Specific Elective)

Title of the Paper : काव्यशास्त्र आणि समीक्षा

Objectives - उद्दिष्ट्ये

1. साहित्य निर्मिती प्रक्रियेचे ज्ञान
2. साहित्याचा आस्वाद
3. साहित्यकृतीचे मूल्यमापन
4. प्रतिभावंताच्या सामर्थ्याची ओळख
5. प्रतिभा : स्वरूप व कलाहेतू

Units / Topics :

1. काव्यलक्षण
 2. काव्यकारण
 3. कव्यप्रयोजन
 4. आदर्श समीक्षक
 5. पुस्तक परीक्षण
- कार्यानुभव / Practical - 1. पुस्तक परीक्षण - लेखांचे संकलन , 2. एका समीक्षकाची ओळख

Reference Books :

अभिनव काव्यप्रकाश	रा. श्री. जोग	व्हीनस प्रकाशन, पुणे
काव्यशास्त्र प्रदीप	डॉ. स. रा. गाडगीळ	व्हीनस प्रकाशन, पुणे
टीका स्वयंवर	डॉ. भालचंद्र नेमाडे	पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
वाङ्मयीन वाद	मसाप	पुणे
प्रदक्षिणा	खंड १ व २	कॉटिनेंटल प्रकाशन, पुणे
टीकाविवेक	श्री. के. क्षीरसागर	पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

(सूचना : DSE 2 - A किंवा DSE 2 - B निवडावा)

DSE 2 - A (Discipline Specific Elective)

Title of the Paper : चरित्र /आत्मचरित्र

Units :

1. व्यक्तीची जडणघडण *रामनगरी*च्या आधारे
2. राम नगरकर एक प्रभावी व्यक्तिमत्व
3. *रामनगरी* आणि वाचक प्रभाव : अनुभवसंपन्नता
4. घटना व प्रसंगांचे प्रभावी कथन आणि *रामनगरी*

Prescribed Texts : *रामनगरी*, लेखन राम नगरकर, मजिस्टिक प्रकाशन, मुंबई

कार्यानुभव / Practical - 1. कष्टकऱ्यांचे जगणे शब्दबद्ध करणे 2. जीवनविकासातील अडथळ्यांची चर्चा 3. इतर आत्मकथनांचे वाचन

Reference Books :

<i>आत्मचरित्र एक वाङ्मयप्रकार</i>	रमेशचंद्र नारायण पाटकर	मुंबई विद्यापीठ, प्रबंध
<i>चरित्रे – आत्मचरित्रे</i>	जोशी अं. म.	स्नेहवर्धन प्रकाशन, १९९९
<i>आत्मचरित्रमीमांसा</i>	आनंद यादव	मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
<i>प्राचीन मराठीतील चरित्रलेखन</i>	वसंत बोरगावकर	कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
<i>चरित्र आत्मचरित्र</i>	सदा कऱ्हाडे	लोकवाङ्मय गृह, मुंबई

OR

DSE 2 - B (Discipline Specific Elective)

Title of the Paper - लोकसाहित्य

Objectives / उद्दिष्ट्ये -

1. लोकसाहित्याचे स्वरूप
2. लोकसाहित्याचे महत्त्व
3. लोकसाहित्यातून व्यक्त होणारे जीवन
4. लोकसाहित्यातून व्यक्त होणारे स्त्री-मन
5. लोकसाहित्यातील प्रयोगशीलता

Topics -

1. लोकसाहित्य: स्वरूप, व्याप्ती व महत्त्व
2. लोककला
3. लोकगीते
4. विधीगीते (गोंधळ, जागरण इ.)

Practical / कार्यानुभव

1. आपल्या परिसरातील लोकसाहित्याचे संकलन
2. लोककलांचे सादरीकरण
3. लोकगीत गायन

Reference Books -

लोकसाहित्य भाषा आणि संस्कृती	सरोजिनी बाबर	महाराष्ट्र राज्य लोकसाहित्य समिती, पुणे
लोकसाहित्याची रूपरेखा	दुर्गा भागवत	वरदा बुक्स, भावे प्रकाशन, पुणे
लोकसाहित्य कलाविचार	गंगाधर मोरजे	पुणे विद्यापीठ, पुणे
लोकसाहित्याचे अंतःप्रवाह	प्रभाकर मांडे	कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
लोकसाहित्याचे स्वरूप	प्रभाकर मांडे	कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
लोकप्रतिभा आणि लोकतत्त्वे	मधुकर वाकोडे	लोकवाङ्मय गृह, मुंबई

SEC (Skill Enhancement Course)

Title of the Paper : संवाद कौशल्य व वक्तृत्वकला

Units :

1. संवादाची आवश्यकता : सर्वाविषयी आस्था व प्रेम
2. आकलन क्षमता व श्रवण कौशल्य
3. संवाद लेखन
4. विषयानुरूप वाचन टिपण इ.
5. प्रत्यक्ष भाषण सराव

Reference Books :

व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नसिराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
भाषिक सर्जन आणि उपयोजन.	राजन गवस, अरुण शिंदे, गोमटेश्वर पाटील	दर्या प्रकाशन, पुणे,
वक्तृत्व आणि संभाषण कौशल्य	श्रुतीश्री वडगवाळकर	सुविद्या प्रकाशन
वक्तृत्व एक साधना	उद्धव शेळके	संस्कृती प्रकाशन, लातूर
संवाद कौशल्य	आशा भागवत	डायमंड पब्लिकेशन
संवाद शास्त्र	श्रीपाद जोशी	संभव प्रकाशन, नागपूर
व्यावहारिक मराठी	स्नेहल तावरे	स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

B.A. /B.S.W.Programme : Semester VI (2022-23 onwards...)

DSE 1 (Discipline Specific Elective)

Title of the Paper : सर्जनशील लेखन

Objectives - उद्दिष्ट्ये -

1. व्यावसायिक कौशल्य
2. प्रतिभेचा विकास
3. प्रत्यक्ष लेखनानुभव
4. वेब विकसन व व्यवसाय
5. विविध वाङ्मयप्रकारांची ओळख

Units / Topics -

1. मराठी लेखनाचे नियम व विरामचिन्हे - शुद्धलेखन
 2. प्रतिभा - नभोनाट्य लेखन
 3. अनुभवविश्व - श्रुतिका लेखन
 4. लेखन वैविध्य
 5. साहित्यिकासमोरील आवाहने
- कार्यानुभव /Practical 1. शुद्धलेखन सराव वही ,
2. साहित्य निर्मिती, 3. साहित्याचे सादरीकरण

Reference Books :

मराठी लेखन मार्गदर्शिका	यास्मिन शेख,	राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई
मराठी भाषिक कौशल्ये	दत्ता पाटील, सुभाष जाधव	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
व्यावहारिक मराठी	स्नेहल तावरे	स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
भाषिक सर्जन आणि उपयोजन	राजन गवस, अरुण शिंदे, गोमटेश्वर पाटील	दर्या प्रकाशन , पुणे
कवितेविषयी फिचर रायटिंग	वसंत आबाजी डहाके	स्वरूप प्रकाशन
फिचर रायटिंग	प्रसन्नकुमार अकलूजकर	श्रीविद्या प्रकाशन
मराठी चित्रपटाची पटकथा	अनिल सकपाळ	प्रतिमा प्रकाशन
सर्जनात्मक लेखन	आनंद पाटील	पद्मगंधा प्रकाशन

(सूचना : DSE 2 - A किंवा DSE 2 - B निवडावा)

DSE 2 - A (Discipline Specific Elective)

Title of the Paper : प्रसारमाध्यमासाठी लेखन कौशल्य

Objectives - उद्दिष्टे – 1. व्यावसायिक प्रशिक्षण
2. व्यावसायिक कौशल्य 3. व्यवसायाभिमुखता
4. विविध प्रसार माध्यमांची ओळख 5. मुलाखतीची तयारी

Units / Topics –

1. पत्रकारिता स्वरूप व महत्त्व
2. आदर्श पत्रकार
3. दृक, श्राव्य व मुद्रित माध्यमासाठी लेखन
4. जाहिरात लेखन – आरेखन (Lay-out)
5. सदरलेखन

कार्यानुभव /Practical 1 महाविद्यालयाचे वृत्तपत्र चालविणे, २. जाहिरात तयार करणे, 3. मुलाखत घेऊन वृत्तांकन करणे

Reference Books :

व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नसिराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
सुगम मराठी शुद्धलेखन	माधव राजगुरू	महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका, पुणे
मराठी भाषिक कौशल्ये	दत्ता पाटील, सुभाष जाधव	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
पत्रकारितेचा स्वभाव	ल. ना. गोखले	पुणे विद्यापीठ
वृत्तपत्र व्यवसाय: काळ आणि आज	सुधाकर पवार	
व्यावहारिक मराठी	स्नेहल तावरे	स्नेहवर्धन, प्रकाशन
व्यावहारिक मराठी	कल्याण काळे	द. दि.पुंडे

Or

DSE 2 - B (Discipline Specific Elective)

Title of the Paper - प्रवासवर्णन

Objectives / उद्दिष्टे

1. प्रवासाची आवड निर्मिती
2. जगाची ओळख
3. अनुभवविश्व समृद्धी
4. नवनवीन संस्कृती परिचय
5. भौगोलिक वैविध्य परिचय

UNITS -

1. प्रवासवर्णन एक साहित्य प्रकार
2. लेखकाचे व्यक्तिमत्व व पूर्णिया
3. पूर्णिया चा प्रवास
4. प्रवासातून चित्रित होणारे देशकालीन वास्तव

Text - पूर्णिया, लेखक अनिल अवचट, राजहंस प्रकाशन

कार्यानुभव/Practical

1. प्रत्यक्ष प्रवास करून लेखन करणे
2. विविध प्रवास वर्णनांचे वाचन
3. प्रवास केलेल्या ठिकाणावर माहितीपट तयार करणे.

Reference Books -

प्रवासवर्णन : एक वाङ्मयप्रकार	वसंत सावंत	महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मंत्रालय, मुंबई
माझा प्रवास - प्रस्तावना	न.र. फाटक	श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे
मराठी वाङ्मयाचे विहंगमावलोकन	रा. श्री. जोग	पुणे विद्यापीठ प्रकाशन
मराठी निबंधाची वाटचाल	शं. गो. तुळपुळे	विदर्भ मराठवाडा बुक कंपनी, पुणे,
प्रवासलेखन, प्रस्तावना - मजल दरमजल	रा. भि. जोशी	मौज प्रकाशन, मुंबई

SEC (Skill Enhancement Course)

Title of the Paper : सभाशास्त्र

Objectives / उद्दिष्ट्ये -

1. सभेविषयी माहिती
2. वक्तृत्वाचा विचार
3. नेतृत्वनिर्मिती

Units : / Topics –

1. सभेची विविधांगी संकल्पना
2. सभेची तयारी
 - a. मंच रचना
 - b. दीप प्रज्वलन
 - c. ईशस्तवन – स्वागतगीत
 - d. प्रास्ताविक / पाहुण्यांचा परिचय
 - e. पाहुण्यांचे पुष्पगुच्छ वगैरे देऊन स्वागत
 - f. प्रमुख वक्त्याचे भाषण
 - g. प्रमाणपत्रांचे वगैरे वितरण (असेल तर)
 - h. अध्यक्षीय मनोगत
 - i. आभार
3. सभेसाठीच्या तांत्रिक बाबी : ध्वनीक्षेपक, सजावट यादी
4. सभांचे प्रकार व त्यानुसार आयोजन

कार्यानुभव / Practical

1. प्रत्यक्ष तयारी करून घेणे
2. सभेचे इतिवृत्त लिहिणे / वर्तमानपत्रात छापायला देणे / कात्रण फाईल करणे

Reference Books :

मराठी भाषिक कौशल्ये	दत्ता पाटील, सुभाष जाधव	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नसिराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
सूत्र संचालन	श्यामसुंदर मिरजकर	
